

Nationell arkiv- och forskningssamverkan

Förstudie 2012

Sammanfattning

Sparande och arkivering på designfältet

Bakgrund

Under 2012 genomfördes en förstudie inom projektet Nationell arkiv- och forskningssamverkan. Undersökningen syftade till att skapa en djupare bild av hur olika typer av designer arbetar med arkivering och sparande av projekt. Målet med kunskapen kring just detta är att lägga en till pusselbit till hur arkiv och museer kan utforma en samtida form av insamling av material som både är analogt och digitalt framställt.

Det reella beteendet kring och medvetenheten om arkivering på designfältet var därför av stor vikt för hur arbetet i projektet skulle fortlöpa.

Metod & respondenter

Intervjustudien innefattade ett spektra av designer från enskilda aktörer till de som arbetar "in house", dvs. vid en designavdelning på ett större företag. Intervjuerna innefattade frågeställningar kring hur respondenterna arbetar, hur de sparar sina avslutade projekt, om något system kring detta finns, vilket värde avslutade projekt har för arbetet och personligen, samt samtal kring vilka typer av lösningar som respondenterna skulle se som värdefulla för bevarande av deras arbetsprocesser.

Resultat

Intervjuerna gav insikter om grundläggande brister vad gäller arkivering och långsiktigt sparande av designprojekt över hela spektret. En designbyrå hade utformat ett system för arkivering där avslutade projekt fungerade som kunskaps- och inspirationskällor. I det sparade materialet ingick även stora delar av inledande research och dokumentation av tillvägagångssätt och metoder inför projekten. Övriga respondenter vittnade om hur mängder av projekt försvunnit när servrar rensats på grund av platsbrist, eller problem med stigande antal avlagda

datorer som inte slängts på grund av att projekten som finns i dem inte får plats någon annanstans. En slutsats som kunde dras utifrån intervjuerna var alltså att det generellt inte finns några utarbetade system för att spara designprocesser eller presentationsmaterial samt att dessa kan vara en tung belastning för serverutrymme. Tanken på bevarande av avslutade projekt fanns inte generellt sett.

I samband med intervjuerna presenterades en idé för respondenterna. Den gick i stora drag ut på att skapa en webbplattform, administrerad av ansvariga arkiv, där designer och arkitekter skulle ha möjlighet att ladda upp sina avslutade projekt. Konceptet möttes med positiva reaktioner vad gällde det utrymme som skulle frigöras. Däremot fanns en utbredd rädsla för offentliggörande av material som i och med tillgängliggörandet skulle bli lättare att imitera eller kopiera.

Flera av respondenterna föreslog dock att arkiv och museer skulle kunna erbjuda arkivkonsultationer, där sakkunniga kunde skapa arkiveringssystem både fysiska och digitala, på plats.

Slutsatser

Slutsatserna som kan dras av studien är sammanfattningsvis att mer information kring bevarande och arkivering krävs på plats i företagen. Dessa behöver verktyg och lättarbetade system för att sparande ska kunna bli en naturlig del av arbetsprocessen. Detta med positiva följder för bevarande av kulturhistoria och företagens serverutrymmen. Genom att inleda en dialog och bilda relationer till kreatörer på designfältet kan också ett urval för insamling till arkiven i förlängningen göras.

Idén som projektet formade 2012, där en webbplattform skulle kunna användas av designer och arkitekter för uppladdning av projekt eliminerar arkivet eller museet från insamlingsprocessen och urvalet blir godtyckligt. Det som verkade vara en god och effektiv idé blir i ljuset av studiens intervjuer på designfältet kontraproduktiv och bör därför göras om eller förkastas till förmån för en annan metod som lägger tonvikten vid relationen till kreatörerna.